

Opiskeluterveydenhuollon lainsäädännön kehitys ja nykytila

**Maire Kolimaa, neuvotteleva virkamies
STM**

Etunimi Sukunimi

25.05.11

Opiskeluterveydenhuolto kansanterveyslakiin vuonna 1977

- kunnan velvollisuudeksi, terveyskeskukset toteuttajina
- osa kansanterveystyötä
- opiskeluterveydenhuollon piiriin kaikki kunnan alueella sijaitsevien oppilaitosten opiskelijat kotipaikasta riippumatta
- oppilaitoksen sijaintikunta vastaa kustannuksista
- lääkintöhallitus lähetti kirjeen kunnille
- opiskeluterveydenhuolto sisälsi:
 - oppilaitosten terveydellisten olojen valvonnan
 - opiskelijoiden terveydenhoidon ja sairaanhoidon sekä
 - hammashuollon

Asetukseen vuonna 1992

- kansanterveysasetukseen lisättiin v. 1992 ne oppilaitokset, jotka ovat opiskeluterveydenhuollon piirissä
- asetukseen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta v. 2009

Kansanterveyslain muutos

- yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoidon sekä hammashuollon järjestäminen voitiin järjestää kunnan suostumuksella muutoin
- sopimus tarvitsi sosiaali- ja terveysministeriön hyväksynnän, nykyään Valvira

Lääkintöhallituksen ohjekirje (3/1986)

- Opiskelijaterveydenhuoltoon luettiin
 - oppilaitoksen terveydellisten olojen valvonta, opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito, hammashuolto
 - palvelujen saatavuus, tilat
 - opiskelijaterveydenhuollon tavoitteet, toteuttaminen
 - erityiskysymykset
 - salassapitovelvollisuus, täydennyskoulutus, työnohjaus

Kansanterveyslain muutos (626/2007)

- käsite muuttui opiskeluterveydenhuolloksi
- lukiolaisten terveydenhoito opiskeluterveydenhuolloksi
- yksityiskohtaisemmat säännökset opiskeluterveydenhuollon sisällöstä

- asetuksenantovaltuutus opiskeluterveydenhuollon tarkemmasta sisällöstä

Valtioneuvoston asetus (338/2011)

- asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä laasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta
- asetus tuli voimaan 1.7.2009 ja määräaikaistarkastusten osalta vuoden 2011 alusta
- varmistaa terveystarkastusten ja terveysneuvonnan suunnitelmallisuuden, yhtenäisen tason ja ottaa huomioon opiskelijoiden tarpeet
- säätää opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut opiskelijat, opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden, erityisen tuen tarpeen tunnistamisen ja tuen järjestämisen sekä terveyden- ja sairaanhoitopalvelut
- asetuksen toimeenpanoa seuraa THL ja valvoo Valvira

Terveydenhuoltolaki (1326/2010)

- voimaan 1.5.2011
- säättää opiskeluterveydenhuollosta (§)17
 - opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus
 - opiskelijan terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen - terveystarkastukset
 - terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, ml mielenterveys- ja päihdetyö, seks.terv. edistäminen ja suun terveydenhuolto opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen
 - alaikäisen osalta on toimittava yhteistyössä vanhempien ja huoltajien kanssa
 - opiskeluterveydenhuolto on osa opiskelijahuoltoa

Valtioneuvoston asetuksen päivitys (338/2011)

1.5.2011

Terveystarkastusten ja terveysneuvonnan lisäksi:

- 1) mahdollisten **mielenterveys- ja päihdeongelmien** varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus;
- 2) **seksuaaliterveyttä edistävät palvelut**, jotka sisältävät seksuaalisuutta ja parisuhdetta koskevan neuvonnan, hedelmättömyyden ehkäisyn, seksuaalisen ja sukupuolisen suuntautumisen tukemisen, sukupuolitautilien torjunnan ja seksuaalisen väkivallan ehkäisyn sekä seksuaaliterveyteen liittyvän muun neuvonnan ja tarv. jatkohoitoon ohjauksen;
- 3) **suun terveydenhuollon palvelut**, jotka sisältävät terveysneuvonnan, suun- ja hampaiden yksilöllisen tarpeen mukaiset tutkimukset ja hoidon sekä suun terveydenhuollon ammattihenkilön terveystarkastuksen perusteella laatiman omahoidon sisältävän hoitosuunnitelman;

Valtioneuvoston asetuksen päivitys (338/2011)

- 4) muut perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä jatkohoitoon ohjaus.
- Opiskelijoiden terveyttä edistävän ja sairauksia ehkäisevän toiminnan sekä terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen on muodostettava **yhtenäinen kokonaisuus**, jonka on edistettävä opiskelijan terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä.

Muuta ajankohtaista

- Amk-opiskelijoiden YTHS-mallin kokeilu alkaa syksyllä 2011 Seinäjoella ja Lappeenrannassa
- STM:n opiskeluterveydenhuollon selvitys vuonna 2011
- STM:n ja THL:n väliset neuvottelut meneillään opiskeluterveydenhuollon tutkimus- ja kehitysvastuun saamisesta THL:lle